

## ÎNCHEIERE

08 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul  
Judecătorii

Ala Cobăneanu  
Vera Macinskaia  
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea Comercială „Indspecial-Trans” Societate cu Răspundere Limitată

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat „Portul Maritim Comercial din orașul Iliecevsk” împotriva Societății Comerciale „Indspecial-Trans” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repararea prejudiciului material

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea Comercială „Indspecial-Trans” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărârea Judecătoriei Bălți din 06 decembrie 2013, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 30 ianuarie 2013 ÎS „Portul Maritim Comercial din orașul Iliecevsk” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Indspecial-Trans” SRL cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat că la 12 octombrie 2012 la dana nr. 27 a ÎS „Portul Maritim Comercial din orașul Iliecevsk” a fost ancorat vasul „Gheroi Plevni” pentru încărcarea – camioanelor „TIR”. Operațiunile de încărcare au început la 13 octombrie 2012 printr-o eventuală trecere a camioanelor în holul navei „Gheroi Plevni” după efectuarea controlului vamal prin intermediul dispozitivului de ridicare nr. 2 la dana nr. 27, iar înainte de a se deplasa prin dispozitivul de ridicare, fiecare șofer a fost atenționat în privința necesității deplasării pe centrul dispozitivului de ridicare nr. 2 cu o viteză minimă în scopul evitării deteriorării și asimetriei dispozitivului de ridicare nr. 2.

Menționează că la 14 octombrie 2012 în timpul trecerii camionului „Mercedes”, n/î BL DD 630 aflat în proprietatea pârâtului, prin dispozitivul de ridicare nr. 2, s-a produs deteriorarea grinzii pardoselii podului. Cu partea acestei grinzi, fiind stricate rezervoarele de combustibil a autovehiculului în cauză și ca rezultat a avut loc vărsarea produselor de petrol pe pardoseala podului, care ulterior au pătruns în mediul acvatic

din bazinul portuar, fapt ce constituie încălcarea regimului ocrotirii apelor „Suhoi Liman” din bazinul Mării Negre.

Afirmă în conformitate cu Hotărârea Cabinetului de Miniștri din 31 octombrie 2007 nr. 1278, mediul acvatic a fost dat în folosința ÎS „Portul Maritim Comercial din orașul Ilieceovsk”.

Sustine că în conformitate cu pct. 25 a Normelor de protecție a apelor marine interne și mării teritoriale a Ucrainei de la poluare, aprobate prin Hotărârea Cabinetului de Miniștri a Ucrainei din 19 februarie 1996, nr. 269, porturile maritime în care se realizează suprasarcina încărcăturii, cu conținutul produselor chimice și materialelor solide în vrac, se obligă să realizeze măsuri de combatere a poluării mediului acvatic și zonei de apă portuare aferente porturilor marine în timpul păstrării și transportării încărcăturilor.

Mai indică că în scopul localizării și lichidării poluării la dana nr. 27 a fost împuternicit mijlocul de transport naval „NCZ-23” pentru efectuarea lucrărilor de curățire a zonei mediului acvatic, la fel și mijlocul de transport naval „Stoikii” pentru instalarea unei îngrădiri plutitoare, astfel la 15 octombrie 2012 apele portului nu mai aveau urme vizibile de contaminare.

Remarcă că în privința faptului dat, la 14 octombrie 2012 de către Inspecția Ecologică de Stat Regiunea Nord-Vest a Mării Negre a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 104448 în privința șoferului camionului „Mercedes”, n/î BL DD 630 - Veaceslav Calancea, care se afla în proprietatea pârâtului.

Tot la 14 octombrie 2012 de către Inspecția Ecologică de Stat Regiunea Nord-Vest a Mării Negre a fost emisă decizia cu privire la aplicarea sancțiunii administrative, prin care Veaceslav Calancea a fost considerat vinovat de comiterea contravenției administrative prevăzută de art. 59 pct. 1 CCO al Ucrainei și sancționat cu amendă în mărime de 119 grivne, acesta recunoscându-și vinovăția, fapt confirmat prin bonul de plată nr. 4 din 17 octombrie 2012.

Menționează că în conformitate cu art. 69 al Legii cu privire la ocrotirea mediului înconjurător al Ucrainei de către Inspecția Ecologică de Stat Regiunea Nord-Vest a Mării Negre a fost evaluat prejudiciul cauzat prin vărsarea poluanților în apele Mării Negre și în acest sens în adresa pârâtului a fost expediată reclamația nr. 100043 în sumă de 15315,38 grivne, care ulterior a fost achitată de către ultimul, fapt confirmat prin bonul de plată nr. 6 din 17 octombrie 2012.

Invocă că în conformitate cu art. 14 Cod civil al RM în analogie cu prevederile art. 22 Codul civil al Ucrainei, în rezultatul efectuării lucrărilor de localizare și lichidare a consecințelor poluării acvatorului de către ÎS „Portul Maritim Comercial din Orașul Ilieceovsk” au fost suportate cheltuieli în mărime de 75336,37 grivne (fără TVA), și anume: valoarea bonării vaselor 5369,88 grn.+ (0.23 grn./ m-c X 160m X 27 h) = 6 363,48 grn.; valoarea instalării îngrădirii plutitoare de mijlocul de transport naval „Stoikii” - (1,5 s/h X 1146,66 grn.=2194,31 grn), „NMS-23” servicii de curățare din 14 octombrie 2012, ora 17:15 până la 15 octombrie 2012, ora 20.30 - (27,5 s/h X 1146,66 grn.= 31533,15 grn.); nămolul produselor petroliere pe „NMS-23” din 15 octombrie 2012 ora 20:30 până pe 16 octombrie 2012 ora 15:00 - (18,5 s/h X 1146,66 = 21213,21 grn.); trecerea „NMS-23” la „ZLV-303” și predarea produselor

petroliere colectate de la „NMS-23” spre „ZLV-303” din 07:00 până la 09:00, pe 17 octombrie 2012 (2,0 s/h X 1146,66 grn. = 2293,32 grn.); trecerea „NMS-23” de la „ZLV-303” spre „ZLV-359” de la 09:00 până la 09:30, 17 octombrie 2012 - (0,5 s/h X 1146,66 grn. = 573,33 grn.), lucrările „ZLV-359” de curățare a „NMS-23” - (4,0 s/h X 1501,40 = 6005,60 grn.); spălarea „NMS-23” - (4,0 s/h X 1146,66 grn. = 4586,64 grn.); trecerea „NMS-23” de la „ZLV-359” spre dana nr. 24 - (0,5 c/h X 1146,66 grn. = 573,33 grn.).

Astfel, susține că cheltuielile respective au fost suportate de către ÎS „Portul Maritim Comercial din Orașul Ilieceovsk” ca urmare a poluării acvatoriului portuar ca rezultat al exploatării camionului „Mercedes”, n/î BL DD 630, proprietar al căruia fiind pârâtul.

Consideră că SC „Indspecial-Trans” SRL urmează să achite ÎS „Portul Maritim Comercial din orașul Ilieceovsk” prejudiciul material în sumă de 90403,64 grn. (inclusiv TVA), ce conform cursului valutar BNU la data de 07 ianuarie 2012 (10,4 grn. pentru 1 Euro) constituie suma în mărime de 8692,66 Euro.

Afirmă că în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă i-a adresat pârâtului o reclamație, care a fost lăsată fără răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza prevederilor art. 10, 11, 14, 1410 Cod civil al RM, art. 22, 1172, 1178 Cod civil al Ucrainei, Convenția cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și cauze penale din 07 octombrie 2002.

Solicită încasarea de la SC „Indspecial-Trans” SRL în beneficiul ÎS „Portul Maritim Comercial din orașul Ilieceovsk” a prejudiciului material cauzat în urma contravenției administrative în sumă de 8692,66 Euro, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 06 decembrie 2013 a fost admisă integral acțiunea și încasată de la SC „Indspecial-Trans” SRL în beneficiul ÎS „Portul Maritim Comercial din orașul Ilieceovsk” suma prejudiciului material în mărime de 8692,66 Euro, convertiți în valuta națională la data executării hotărârii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2014 a fost respins apelul declarat de SC „Indspecial-Trans” SRL și menținută hotărârea primei instanțe. Totodată, a fost încasat de la SC „Indspecial-Trans” SRL în beneficiul ÎS „Portul Maritim Comercial din Orașul Ilieceovsk” suma de 3973,96 dolari SUA cu titlu de restituire a cheltuielilor de judecată.

La 06 august 2014 SC „Indspecial-Trans” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel în mod eronat a aplicat normele de drept material, greșit a apreciat circumstanțele pricinii, fără a da apreciere corespunzătoare probelor din dosar.

Afirmă că deși instanța de judecată are obligațiunea de a se expune pe toate argumentele apelului, și anume în cererea de apel au fost invocate temeiurile legale, înserate în art. 14 al Ordinului cu privire la aprobarea „Metodicii de evaluare a

prejudiciului cauzat mediului înconjurător în rezultatul încălcării legislației apelor” nr. 163 din 07 iulie 2003, nici prima instanță și nici instanța de apel nu s-a expus asupra acestui argument și nici nu a argument din care considerente societatea este obligată să achite repetat costul lucrărilor de curățire, neutralizare, depozitare autorizată a masei de poluanți care sau vărsat în acvatoriu ÎS „Portul maritim Comercial din orașul Ilieceovsk”, odată ce acestea au fost incluse deja anterior în mărimea prejudiciului calculat de Inspekția Ecologică de Stat și au fost achitate de SC „Indspecial-Trans” SRL.

Atenționează și asupra calculelor care au stat la baza soluției instanțelor de judecată, menționând că nici în această parte instanțele nu au dat o apreciere contraargumentelor înaintate.

Astfel, instanțele nu au dat o explicație de ce au admis spre încasare costul unor lucrări care au fost efectuate până la ora în care a fost săvârșită contravenția, or potrivit înscrisurilor prezentate de intimat lucrările de localizare au început la ora 17.30 pe data de 14 octombrie 2012, pe când contravenția a fost săvârșită, potrivit procesului-verbal nr. 104448, la ora 18.45.

Invocă că instanțele la fel nu argumentează de ce încasează tarifele comerciale pentru perioada în care potrivit registrelor de la bortul navei lucrul motoarelor sunt stopate.

Consideră important faptul că instanțele admit drept probe pentru calculul unor prejudicii cu încasarea ulterioară, niște înscrisuri unilaterale, nesemnate, neautentificate pe organele de conducere și care nu colaborează între ele, acestea venind în contradicție cu exigențele prevăzute de art. 122 CPC.

Susține că la baza calculelor de evaluare a prejudiciului, atât intimatul cât și instanțele de judecată au făcut trimitere la ordinul nr. 1711 din 18 octombrie 2011, lăsând în acest sens fără atenție argumentele SC „Indspecial-Trans” SRL, prin care a atenționat că conținutului ordinului acesta stabilește „tarifele pentru activitatea principală, care nu se achită conform tarifelor de stat”. Totodată tarifele prevăzute la punctele 1.1. și 1.9. pentru una și aceeași navă CJIB-303, CJIB-359, care au fost antrenate în lucru, diferă esențial, astfel potrivit punctului 1.1. tariful constituie 1295,73 UAH și 1501,40 UAH, pe când potrivit punctului 1.9. tariful constituie 277,11 UAH.

Presupune că de aici și apare decalajul sumei prejudiciului calculat de Inspekția Ecologică de Stat și cea calculată de ÎS „Portul Maritim Comercial din orașul Ilieceovsk” - sumă care deja a fost achitată de SC „Indspecial-Trans” SRL.

Afirmă că deși a atenționat asupra admisibilității probelor, prezentate de intimat la calcularea sumei prejudiciului invocat, făcând trimitere la temeiurile prevăzute de art. 122 CPC, instanțele de judecată nu s-au expus asupra acestora.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată remarcă că la caz se solicită încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3973,96 dolari SUA, această sumă fiind nedemonstrată, sumă pe care o consideră exagerată și nerezonabilă notând caracterul real, necesar și rezonabil al sumelor solicitate prin raportare la complexitatea cauzei.

Menționează că conform practicii CEDO, cheltuielile pentru judecată trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Quantumul cheltuielilor

pentru judecată trebuie astfel stabilit, încât acesta să fie rezonabil și să nu constituie sume excesive.

Invocă că instanțele ierarhic inferioare nu au constatat și nu au elucidat integral circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, au aplicat eronat norma de drept, iar drept rezultat se conturează încălcarea normelor de drept material și de drept procedural, ceea ce constituie temei de declarare a recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC „Indspecial-Trans” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza

Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de SC „Indspecial-Trans” SRL, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SC „Indspecial-Trans” SRL ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Societatea Comercială „Indspecial-Trans” Societate cu Răspundere Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Dumitru Mardari